

Andruška, Peter

Literárne prínosy národnostného epika Michala Hrivnáka

Slavica litteraria. 2024, vol. 27, iss. 2, pp. 155-156

ISSN 2336-4491 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/SL2024-2-16>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.82159>

License: [CC BY-SA 4.0 International](#)

Access Date: 16. 06. 2025

Version: 20250610

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Literárne prínosy národnostného epika Michala Hrivnáka¹

Peter Andruška (Šaľa)

Patrik Šenkár: *Prozaik Michal Hrivnák*. Nadlak: Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2024. 153 s. ISBN 978-973-107-209-8.

V najnovšej monografii s názvom *Prozaik Michal Hrivnák* sa Patrik Šenkár podujal na dôkladnú literárnovednú analýzu epickej tvorby slovenského prozaika z Maďarska. Málokto by literárny vedec sa pritom v súčasnom čase vie prezentovať tak dokonale – ba príťažlivo – ako Šenkár. Asi to nebude znieť nadnesene, ale tento literárny vedec vo svojej profesionálnej práci urobil prinajmenšom významný skutok. Nepodcenil však možnosť voľby, ktorú mu literárna problematika ponúkla. Isteže sa vedel zorientovať v tejto oblasti, veď vyrastal a žije v národnostne zmiešanom prostredí; v jeho ľudskom vedomí i povedomí sa tak stretávajú kultúrne segmenty nie vždy blízke, aj keď často príbuzné. Ináč povedané: (takmer) všetko tvorilo a v súčasnosti dotvára jeho literárny svet.

Pravdaže, presnejšie môžeme vysloviť myšlienku (azda bez väčšieho rizika omylu), že Šenkárova cesta k dôkladným literárnovedným analýzám viedla cez starostlivé poznávanie dolnozemskej slovenskej problematiky. Po sérii knižných publikácií, venovaných najmä slovenskej národnostnej poézii a próze z rumunského literárneho prostredia, tentoraz siahol po slovenskej národnostnej literatúre z Maďarska. Skúmajúc pritom Šenkárovu autorskú tvorivú produkciu, mohli by sme očakávať, že bude pokračovať v orientácii na lyriku, ktorá by mu dozaista otvárala ľahšie obsiahnuteľný literárny priestor, napríklad pri interpretácii básnickej tvorby Juraja Dolnozemskeho, Alexandra Kormoša či Gregora Papučeka – a hľa, bádateľ predsa načrel do epiky! Pravda, aj Slováci

RECENZE

1 Peter Andruška (1943–2024), dôkladný znalec problematiky literatúry zahraničných Slovákov, dlhoročný kultúrny pracovník a univerzitný pedagóg, tesne pred svojim skonom napísal recenziu na spomínanú knižnú monografiu Patrika Šenkára. Tento text je jeho poslednou recenziou, ktorú napísal. -red-

v Rumunsku boli k nemu dostatočne štedrí: myslím teraz na prozaika-spisovateľa Pavla Bujtára, v ktorého epickej (teda aj rozprávkovvej) tvorbe našiel akési potešenie.

A teraz sa vráťme k prozaikovi Michalovi Hrivnákovi, ktorý sa stal jeho aktuálnym inšpiračným zdrojom. Pokojne pritom môžeme tvrdiť, že ani tento slovenský národnostný spisovateľ sa takmer v ničom neodlišuje od Bujtárovej tvorivej cesty, alebo ak áno, tak iba v tom, že slovenský rozprávkar, pôvodom z Rumunska, začínal v Československu. Hrivnákove slovenské väzby sú však väčšmi pracovné – vedno s kolegami-žurnalistami spolupracoval s bratislavskou redakciou časopisu Život. Regulárny literárny publikačný priestor, ktorý slovenským autorom poskytoval aj poskytuje časopis Ľudové noviny (a jednorázovo t. č. aj zborník/almanach *Výhonky*), využíval aj Michal Hrivnák. Vedno s Pavlom Kondačom sa takto dostali do povedomia vnímavých čitateľov aj v Československu. Tento zreteľ do určitej miery platí aj dnes.

Patrik Šenkár prozaika Michala Hrivnáka pokladá za „*neprehliadnuteľnú osobnosť spomedzi Slovákov v súčasnom Maďarsku*“. Aspoň takouto formou si pripomeňme niektoré osobnosti, ktoré tvorili

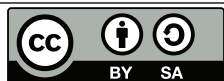
a tvoria v tomto priestore: spomedzi prozaikov Pavla Kondača, Andreja Medvegya, Štefana Lamiho, Oldřicha Kníchala, Zoltána Bárkányiho Valkána, Ildikú Fúzikovú... Za hranicami maďarského kultúrneho (teda aj literárneho) priestoru dôležité miesto patrí aj básnikom: Jurajovi Dolnozemskému, Gregorovi Papučekovi, Imrichovi Fuhlovi, Alexandrovi Kormošovi, Márii Fazekasovej... Okrem toho slovenský kultúrny kontext v Maďarsku by bol neúplný bez osobností, klenúcich sa aj ponad historický priestor (Ondrej L. Áchim, László Sziklay, Anna Divičanová a iní). Medzi znalcov Hrivnákovvej tvorby v celoslovenskom kultúrnom kontexte zaraďujeme nielen Katarínu Maruzsovú Šebovú, Michala Harpána, Ondreja Štefanka či Petra Andrušku, ale aj Karola Tomiša, Karola Wlachovského či Milana Resutíka.

Patrik Šenkár je pozorný literárny kritik, a tak mu neunikajú nielenže spisovateľove všetky knižné publikácie, ale ani jeho časopisecky uverejnené literárne práce, venované deťom i dospelým čitateľom (napríklad *V prúde času*, *Tulipány*, *Nadišiel čas*, *László Sziklay – skutočnosť a legenda* atď.).

Na základe toho novú monografiu Patrika Šenkára pokladám za prínosnú.

doc. PaedDr. Peter Andruška, PhD.

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Tr. A. Hlinku 1, 949 01 Nitra

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-SA 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). This does not apply to works or elements (such as images or photographs) that are used in the work under a contractual license or exception or limitation to relevant rights.